

Łęczyca, 19 lipca 1409

Król Władysław [Jagiello] informuje komtura toruńskiego [Albrechta] von Schwarzburga, że aby odpowiedzieć na przedłożenia, które ten przedstawił podczas swojego poselstwa, zdecydował wysłać do wielkiego mistrza [Ulryka von Jungingena] arcybiskupa gnieźnieńskiego Mikołaja [Kurowskiego], wojewodę kaliskiego Macieja [z Wąsoszy] oraz kasztelana nakielskiego Wincentego z Granowa. Król prosi komtura, aby przesłał wielkiemu mistrzowi jego list a wraz z nim skierował do zwierzchnika zakonu swe osobne pismo [z prośbą] o sprecyzowanie, gdzie i kiedy posłowie królewscy mają do wielkiego mistrza przybyć.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 1098, pap., lac., wym. 213 × 143 mm, in dorso nieczytelne resztki zamykającej list pieczęci wystawcy w czerwonym wosku (wosk przez papier, wnioskując z wymiarów chodzi tu o pieczęć Władysława Jagielly o śr. 28 mm; zob. Gumowski *Pieczęcie*, s. 14, 15, nr 16; *Pieczęcie*, s. 14), kustodii i papierowego paska zabezpieczającego pieczęć brak, ręką z pierwszej ćwierci XV w.: Deser brieff ist gesant bey meister Vlrichs gelczeiten; tą samą ręką wykaz płatności z poszczególnych jednostek terytorialnych Prus i od poszczególnych dygnitarzy, tekst w dwóch kolumnach poniżej adresu i w odwrotnej do niego orientacji, pierwsza kolumna: Slochaw¹ I mark geringe | Grudencz² IIII mark ald | Danczk³ IIII mark alt | Marschalk⁴ IIII mark | Mewe⁵ II mark | Balge⁶ IIII mark | Samlant⁷ IIII | Pomezan⁸ IIII | Colmense⁹ VI | Brunsberg¹⁰ IIII; druga kolumna: |Tuchel¹¹| | Cristpurg¹² | El [s]¹³ | Reyn¹⁴ | Brandenburg¹⁵ | Tresseler¹⁶ | Thornn¹⁷ | Osterode¹⁸; poniżej pierwszej kolumny i adresu: Tuchel¹⁹ IIII; obszerne nowożytnie notatki o treści listu.

Reg.: RHD 1/1, nr 1098.

Adres [in dorso]: ^aVenerabili domino ..^b Swarczenburk comen[datori Thorunensi²⁰, amico nobis dilecto.

^cWladislaus Dei gracia | rex Polonie etc.

^dVenerabilis amice noster dilecte! Ad respondendum de et super factis legacionum vestrarum, in quibus | ad nos ex parte magistri generalis et Ordinis vestri veneratis, reverendum in Christo patrem | dominum Nicolaum Dei gracia Gneznensem archiepiscopum²¹ cum hiis nobilibus et strennuis viris, | Mathia palatino Kalisiensi²² et Vincencio de Granow castellano Naklensi²³, militibus nostris fidelibus dilectis, ad eundem magistrum generalem dirigendum decrevimus. Eatenus vestram sinceritatem petimus et hortamur, quatenus litteram eidem magistro scriptam, quam ad vos cum presentibus mittimus²⁴, ipsi magistro velitis dirigere scribentes eidem vestram specialem litteram in facto, quo dictos nostros certificaret nuncios, ubi vel quando cum ipso debeant convenire. Datum in Lancicia feria sexta in crastino beati Arnolphi anno Domini millesimo CCCC^{mo} nono.

Ad relacionem Nicolai | Regni Polonie vicecancellarii²⁵.

^a Inicjał wysokości ok. 3 wersów adresu.

^b Tak oryg., dwie kropki informują tu o braku wiedzy o imieniu adresata.

^c Inicjał wysokości ok. 3 wersów intytulacji.

^d Jw.

¹ Człuchów (niem. Schlochau), miasto, gmina loco, powiat człuchowski, woj. pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

² Grudziądz (niem. Graudenz), miasto, gmina loco, powiat grudziądzki, woj. kujawsko-pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

³ Gdańsk (niem. Danzig), miasto, gmina loco, powiat gdański, woj. pomorskie.

⁴ Wielki marszałek zakonu, urząd łączony z komturstwem królewieckim, chodzi tu zatem o kwotę należną z tej jednostki terytorialnej, osobę uznajemy za niezidentyfikowaną ze względu na trudności z wydatowaniem wykazu.

⁵ Gniew (niem. Mewe), miasto, gmina loco, powiat tczewski, woj. pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

⁶ Bałga (niem. Balga), dawny krzyżacki zamek z osadą nad Zalewem Wiślanym, ruiny obecnie obok wsi Vesoloe w obwodzie królewieckim Federacji Rosyjskiej, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

⁷ Sambia (niem. Samland), kraina historyczna w Prusach, obecnie w obwodzie królewieckim Federacji Rosyjskiej, chodzi tu zapewne o dominium biskupstwa sambijskiego, w związku z tym, że komturstwo królewieckie obejmujące większą część Sambii wymieniono wyżej.

⁸ Pomezania (niem. Pomesanien), kraina historyczna w Prusach, tu chodzi o położone na dzisiejszym Powiślu dominium biskupów pomezańskich z katedrą w Kwidzynie.

⁹ Chełmża (niem. Culmsee lub Kulmsee), miasto, gmina loco, powiat toruński, woj. kujawsko-pomorskie, w czasach krzyżackich siedziba biskupa i kapituły chełmińskiej, to oznacza niewątpliwie terytorium dominium biskupstwa, z którego ściągnięta sumę 6 grzywien.

¹⁰ Braniewo (niem. Braunsberg), miasto, powiat loco, powiat braniewski, woj. warmińsko-mazurskie, siedziba biskupów warmińskich, tu oznacza niewątpliwie całe warmińskie dominium biskupie.

¹¹ Tuchola (niem. Tuchel), miasto, gmina loco, powiat tucholski, woj. kujawsko-pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

¹² Dzierżgoń (niem. Christburg), miasto, gmina loco, powiat sztumski, woj. pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

¹³ Zapewne chodzi tu o Elbląg, miasto, gmina loco, powiat elbląski, woj. warmińsko-mazurskie, w państwie krzyżackim był siedzibą komturii.

¹⁴ Ryn (niem. Rhein), miasto, gmina loco, powiat giżycki, woj. warmińsko-mazurskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii (do 1425).

¹⁵ Brandenburg (pol. Pokarmin), obecnie osada Uśakovo w obwodzie królewieckim Federacji Rosyjskiej, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

¹⁶ Podskarbi zakonu krzyżackiego, nie zarządzał jednostką terytorialną, osobę uznajemy za niezidentyfikowaną ze względu na trudności z wydatowaniem wykazu.

¹⁷ Toruń (niem. Thorn), miasto, gmina loco, powiat toruński, woj. kujawsko-pomorskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

¹⁸ Ostróda (niem. Osterode), miasto, gmina loco, powiat ostródzki, woj. warmińsko-mazurskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

¹⁹ Zob. przyp. 11.

²⁰ Albrecht von Schwarzburg, komtur domowy w Królewcu 1387-1389, komtur świecki 1392-1396, komtur gdański 1396-1407, komtur toruński 1407-1410, wielki szatny zakonu krzyżackiego 1410, zginął w bitwie pod Grunwaldem (Jähnig, s. 294, 302, 313, 314; Heckmann, s. 219, 285, 462, 472, 591).

²¹ Mikołaj Trąba, pisarz królewski od 1390, prałat i kanonik licznych kapituł, podkanclerzy Królestwa 1403-1412, arcybiskup halicki 1410-1412, arcybiskup gnieźnieński 1412-1422 (T. Silnicki, Arcybiskup Mikołaj Trąba, Warszawa 1954; UC, s. 106, 210; SułkowskaDokumenty, s. 264-266; KrzyżaniakowaKancelaria, s. 39-43, zob. też Mikołaj Trąba-mąż stanu i prymas Polski. Materiały z konferencji, Sandomierz, 13-14 czerwca 2008 roku, red. F. Kiryk, Z. Noga, Kraków 2000).

²² *Maciej z Wąsoszy i Ujścia h. Pałuka, podkomorzy kaliski 1384-1400, sędzia kaliski 1400-1406, wojewoda kaliski 1406-1423, starosta nakielski 1410 (PSB 19, s. 41; UW, s. 117, 122, 168, 201).*

²² *Wincenty z Granowa h. Leliwa, podstoli kaliski 1386-1387, kasztelan nakielski 1387-1410, starosta generalny Wielkopolski 1409-1410 (PSB 8, s. 551; WSB, s. 229; UW, s. 185, 186).*

²⁴ *Zob. nr 11.*

²⁵ *Mikołaj Trąba, pisarz królewski od 1390, prałat i kanonik licznych kapituł, podkanclerzy Królestwa 1403-1412, arcybiskup halicki 1410-1412, arcybiskup gnieźnieński 1412-1422 (T. Silnicki, *Arcybiskup Mikołaj Trąba*, Warszawa 1954; UC, s. 106, 210; Sułkowska *Dokumenty*, s. 264-266; Krzyżaniakowa *Kancelaria*, s. 39-43, zob. też Mikołaj Trąba-mąż stanu i prymas Polski. *Materiały z konferencji, Sandomierz, 13-14 czerwca 2008 roku*, red. F. Kiryk, Z. Noga, Kraków 2000).*